

Groteskní ~ A gotický Epos

od G. E. Gravena

Kapitola XIV

Jako planoucí flotila se skupina pochodní vznášela nad zvlněnými černými kopci, Lazar v jádru, zmítaný pod tíhou stahujících řetězů. Když Lazar stoupal na vrchol hřebene, zastavil se. Zaklonil uši a jeho rozšířené zornice se zúžily na pouhé dírky.

Před ním se krajina svažovala, nerušeně se rozkládala a na vrcholu další plošiny se týčil velký hrad. Před jeho dobře opevněnými branami se mísily plameny pochodní. Dav se rozprostřel, obklopil hradní valy a v hloubce asi několika set metrů se bližší okraj shromáždění ztenčil a rozptýlil se mezi několika řadami hrubých domů s doškovými střechami. Vojáková ruka pobídla Lazara vpřed, dolů. mělký kopec.

„Sevřete řady! Připravte zbraně! Držte pozice!“ zařval vrchní velitel doprovodu . Vojáci odhodili pochodně a shlukli se kolem Lazara, volná formace se stlačila do pevného čtverce. Štíty se zvedly k okraji a obklopily krychli, zatímco vyčnívaly píky , které nápadně mířily na dav. „Nic se nestane! Pokud je řada narušena, udeřte, abyste zabili!“

Navenek hrozivý obranný blok se jako jeden celek posunul vpřed.

Dav řval neúprosně jako bouře, ale jak se skupina blížila, hrom se rozplynul a v tichém nočním vzduchu zbývaly jen cvrlikání cvrčků a praskání pochodní. Konečně se v tom mrtvém klidu oceán pochodní rozdělil – Mrtvé moře, které se rozčeřilo a osvětlilo jasně vymezenou cestu přímo k branám hradu. Možná se Lazar utopil ve stovkách vytřeštěných očí; sklopil zrak a vydal se nově vybudovanou uličkou, těžké železné okovy cinkaly při každém jeho kroku, zatímco skupina připravených kušníků dláždila cestu průvodu bloku .

Dav mumlal, od lidí za nimi se ozývaly hlasy. Přihlížející nadávali . Pak se nad hlavou vyřítil kámen a zasáhl Lazara do hlavy. Zhroutil se k zemi , omámený, po krku mu stékala krev. Střelec s kuší upustil vrhač kamenů šípem a mladý rolník se zhroutil. Tento čin vyvolal bouřlivý protest. Dva vojáci spěšně zvedli Lazara. Potácel se mezi ně, hlava se mu točila. Velitel na všechny křičel varování, ale kvilející dav jeho hlas přehlušil. Náhle se cesta k hradu zhroutil, zcela pohlcena rozzlobenými pěstmi a mávajícimi pochodněmi.

Davy, které Lazara považovaly za krále démonů a knížete zla, se k němu sbíhaly. Možná ženy vyprávěly o svých mnoha pozemských strastech; plivaly na něj. Léčily blesky. Možná si muži vzpomněli na své mnohé těžké cesty; vrhli se na něj. Meče sekaly. A pod mořem přeskakujících nohou vzrušené děti sháněly kameny. Štiky se vrhly do krveprolití.

Muži lorda D'Alcicourta odrazili dábelky žízňivé davy. I když muži, ženy a děti padali zranění, nebo, co bylo horší, další se hrnuli ven. Navíc se uvnitř formace vojáci obrátili proti vojákům – blok se rozpadl a dav je celé spolkl. Rozzlobené paže popadly Lazara a zvedly ho do výšky, kde ho pronásledovaly kolem dokola. kletby a křik. Byl to mumie spoutaná řetězem, unášená na zuřivých vlnách zdvižených končetin. Náhodné výkřiky se slévaly do rytmického řevu, který se ozýval po celé zemi: „Brûlez le Diable! Brûlez le Diable!“ Lazar se zmítal, syčel a kopal, pohlcen svými stále rostoucími bolestmi. „Upalte ďábla!“ křičely davy.

Ozvěna bitevního rohu okamžitě utišila vztek a všechny oči se upřely k hradu. Na vrcholcích jeho hradeb se lučištníci rozběhli do pozic a jejich šípy mířily do davu. Hradní brány se doširoka rozlétly a z nich s duněním vyrazil zástup obrněných koní, meče a štíty se třpytily v moři pochodní. Dav explodoval jako křasy prchající před denním světlem. upustil Lazara. Ten se převalil do bezvědomí. V šířícím se chaosu se pozemek hemžil mrtvými a zraněnými. D'Alcicourtova dvorní stráž obklopila Lazara a otočila se.

ven, z boku, se vztyčenými štíty. Dva rytíři sesedli z koní a vytáhli Lazara břichem dolů přes oře. Obrněná rota se jako jeden celek a stejně rychle, jako vyrazila, s řevem vrátila zpět valy a hradní brány se za nimi s rachotem zavřely.

Jakmile se ocitli uvnitř hradních zdí, svezli bezvědomí Elja z jeho oře do hluboké jámy na nádvoří. U protější zdi stály jediné železné dveře, které se otevíraly do podzemí, pod hradem. Po obou stranách dveří seděli dva spoutaní vězni, kteří nervózně letmo pohlédli na svého posledního hosta. Oba byli neupravení, s rozčuchanými vousy, jeden však s blond vlasy, širokými zády a modrýma očima vzbuzoval značné náznaky přítomnosti. Byl ještě větší než Lazar a pravděpodobně i... obr vedle svého menšího spoluvězeňského druha.

Většina noci se změnila v časné ráno a Lazar se probral – rozrušený probíhající konverzací mezi dvěma vězni. Ležel bez hnutí a poslouchal, jak se větší muž posmíval hlubokým hlasem znějícím cizím přízvukem. „Jestli je to váš Satan, proč se nechá svázat a hodit do jámy? Na to mi odpovězte!“

Menší odpověděl: „No, možná to není sám Satan, ale přesto je to skutečný démon. I teď jen předstírá, že je zajat. Uvolní se z těch želez a všechny nás zabije!“

„To není ani tvůj Satan, ani démon. To je Noční Alf, říkal jsem ti – neneseme všechny známky“ jeden. A nemůže se osvobodit – ne v těch železných poutech.“

Lazar se překulil, otevřel oči a s trochou úsilí se vzpřímil. Setřepal si z obličeje krví spleené vlasy a odhalil ošklivou ránu vysoko nad levým obočím. „Panebože,“ zasténal.

Menší vězeň koktal a bojoval s pouty. „Vidíš! Táhle to je!“

„Dábel!“ prosil strážce, které přecházely po pozemku blízko nejvyššího okraje jámy. „Vytáhněte nás ven! Probouzí se!“

„Ticho!“ štěkl voják. Podíval se na Lazara, zvedl zrak k hvězdné obloze a pak se v klidu odvrátil.

„Ano,“ odplivl si velký vězeň a stěžoval si menšímu. „Tiše! Tvůj křik se hodí i pro malou kytičku.“ Menší muž na něj přimhouřil oči, zafuněl a opřel se zády o zeď. Seděl stále ztuhle s rukama svěšenýma na zdvižených kolenou – možná ve snaze získat zpět svou důstojnost skrze tak vzdorovitý, ale nedbalý vzhled. Z dálky se na Lazara zamračil.

Konečně se naklonil a zasyčel na Lazara: „Nejsem ten, koho hledáš, ďáble. Jsem křesťan.“ Ukázal na velkého muže; „To je ten, koho hledáš – Seveřan –

pohanský."

Lazar se bránil: „Nejsem ďábel.“

„Neslyšíš?“ zavrčel Seveřan na křesťana. „On není ďábel. Říkal jsem ti, co je zač.“

„Jmenuji se Lazarus Gogu.“ Lazarus si prohlédl své řetězy.

„Gogu, možná.“ Severní muž se opřel a ušklíbl se. „Ale Gogu, Noční Alfe, pořád jsi.“

Křesťan se ho zeptal: „Jestliže nejsi ďábel, proč vypadáš jako ďábel?“

„Tak jsem se narodil. Jsem muž – jen jiný.“

„Muž? Pouze?“ Severní muž se zasmál a otočil se ke křesťanovi. „Noční Alf si říká muž. Co si o tom myslíš – muž, nebo ne?“ Zasmál se.

Lazar se zeptal Severního muže: „Co je to Noční Alf?“

„Ty!“ odsekl. „A jestli se ke mně přiblížíš, zlomím ti vaz.“

Lazarus zvedl obočí a otočil se k druhému. Křesťan promluvil: „Je to Seveřan . Jeho lid věří, že Noční elfové jsou tvorové, kteří se za soumraku potulují lesy.“

„Takže není křesťan?“ zeptal se Lazar.

Severní muž se zasmál. „Náš Alf chce vědět, jestli jsem křesťan.“ Zavrtěl hlavou se zjevným znechucením.

Lazar se ho zeptal: „Nevěříš, že Ježíš Kristus zemřel za naše hříchy?“

Seveřan se s trhnutím vymrštil vpřed, řetězy pevně praskaly a zíral na Lazara. „Ne!“ Plivl na podlahu jámy. „A takové lži už nikdy nepožiju!“

„Dávej si pozor, abys si nezasloužil právoplatné místo v pekle,“ varoval ho křesťan.

Severní muž se na něj podíval, ohrnul ret a opřel se o zeď. „U mě...“

smrti, mé místo bude u Odina stolu – s jídlem, pitím, zpěvem a pannami v síních z Valhally. A ty své hloupé historky o tom, jak z malých dětí udělat zbabělce , si můžeš nechat .“

„Věříš v mýty,“ odpověděl křesťan, „říkal jsem ti to už mnohokrát; neexistuje žádný Odin ani posvátná síň. Rozhlédni se kolem sebe – nikdo kromě tebe nemluví o takových hloupostech.“
Jak můžeš věřit –“

Seveřan se naklonil, chytil křesťana za vlasy a trhl mu hlavu k sobě. Zavrčel mu do obličeje: „Drž si pozor na jazyk! V zemi svého otce a bratra jsem viděl mnoho lidí z vašeho rodu zabitých za to, že jste mlčeli. Možná jsem mezi vámi křesťany jen jeden muž, přesto v mé zemi stojíte obklopeni mým lidem.“

Zapamatuj si tuto pravdu – všichni by tě znali jako „Odinova rouhače“ a setli by ti hlavu

pro to."

Lazar se jich zeptal: „Proč jste oba v té jámě?“

Severní muž pustil svého druha a opřel se. „Jsme tady, můj dobrý Alfe,“

protože můj přítel tady zabil muže a ukradl mu koně.“

„Jen jsem se bránil,“ odsekl křesťan a uhladil si vlasy zezadu.

„Nejdřív mě tasil.“

„A kdybys mu nekradl oře, tak by na tebe neútočil. Pak jsi vojáky dovedl přímo k místu, kde jsem

spal. Ty zatracený blázne! Říkal jsem, že už mě nebaví chodit – neříkal jsem ti, abys šel

ukrást oře!“

„Ne, ne, ne,“ vyhrkl křesťan, „Chtěli tě nechat jít. Nejsi tu kvůli mně. Řekl jsem jim, že tě neznám!“

Obviňujícím způsobem štouchl prstem do Seveřana. „Vy jste se sem dostal sám. Přiznal ses, že

mě znáš – a pak jsi promluvil...“

ta hloupost o Odinovi, spoutaný pravdou a podobně. To ta tvá hloupá víra tě odsoudila – ne já!“

„Ať se tak stane,“ odpověděl Seveřan a na protest si shodil řetězy. „A při své víře to udělám.“

zemří hrdě rukou svých nepřátel. A zítra, až nás oběsí, mě Valkýra vezme a tebe

nechá shnít.“

Křesťan ho pokáral: „Až nás pověsí, budeš hořet v pekle za svou falešnou víru.“

„Oběsili?“ zeptal se Lazarus a zvedl obočí.

„Zítra budeme oběšeni – za naše zločiny,“ přiznal se křesťan.

„Za tvé zločiny!“ odsekl Seveřan. „Jenže já jsem udělal chybu, že jsem cestoval

„po boku vražedného, zlodějského, lhářského hada, jako jsi ty! A za to, že jsi zachoval mou víru

před mými nepřáteli! Jen to!“

„Přesto jsem tu, abych se setkal s lordem D'Alcicourtem,“ trval na svém Lazarus. „Nejsem tu proto, abych byl oběšen.“

„Ne, Alfe. Nebudeš oběšen. Neboj se.“ Ujistil ho Seveřan jen sarkasticky poté, co zahlédl oblohu.

„Brzy přijde ráno. S prvními světly po tobě nezbude nic, co by se dalo oběsit.“ Zařval povýšený

smích. Lazarus vzhlédl

objevit jemné obláčky ohraničené slabou červenou září.

„Ticho, pohane!“ zakřičel dolů voják. Lazar se tápal v řetězech a snažil se osvobodit.

„Rozrušil jsi ho. Co jsi tím myslel?“ zeptal se křesťan.

Seveřan se stále chichotal a odpověděl: „Vsadím se s tebou, příteli.“ Přisunul se blíž ke křesťanovi

a zašeptal: „Vsadím slovo svého lidu proti...“

„Tvé slovo – tvá víra proti mé. Co říkáš?“

„Víru si nemůžeš vsadit.“

„Ale můžu. Pokud ti dokážu, že můj lid má pravdu, zřekneš se své víry a připojíš se k

nám k Odinovu stolu?“

„Nevážíš si své duše, když v hodinu své smrti pronášíš rouhání.“

„Nesázím proto, abych ohrozil svou duši, ale abych zachránil tu vaši.“

„O jakou sázku se jedná?“

„Při slově mého lidu – při pravdě Odina a Lokiho, přísahám ti, že toto

„je Noční Alf a ne jeden z tvých démonů.“ Kývl na Lazara.

„Nejsem – nejsem – Noční – Alf,“ odfrkl si Lazarus a stále se vzpíral svá pouta.

Severní muž však pokračoval: „Brzy odejde jako všichni Noční Alfové. Víte, za denního světla nemohou být nad zemí, aby neshořeli, když je udeří slunce.“

Až ho uvidíte hořet, přísaháte věrnost víře mého lidu a

k Odinovi?“

Křesťan se na něj nevěřicně podíval se svráštělým obočím. „Ztratil jsi

rovnováhu.“ Pohlédl na Lazara a poškrábal se ve vousech. „Myslíš to vážně?“

„Shoří stejně jistě, jako nás oběsí,“ ušklíbl se Seveřan. „Vsadili jsme se, nebo ne?“

Menší se zasmál. „Ne, ne, ne – tady je sázka. Místo toho zachráním tvou duši. Pokud shoří na slunci, jak tvrdíš, dám svou duši tvému Odinovi – což se nikdy nestane.“

Zasmál se a štouchl prstem do svého velkého přítele. „A pokud ne, chci, abys přijal Pána Krista jako svého Spasitele a zřekl se svého boha Odina a víry svého lidu. A až zemřeme v nebi, budeš mi navždy děkovat.“

Seveřan se zkrivil, než se rozesmál. „To je ale duch!“ Poplácal svého druha po rameni.

„Takže sázka! Hotovo!“

„Hotovo,“ ušklíbl se křesťan. „A budu tě za to držet.“ Oba se opřeli o zeď a dívali se, jak se Lazarus horečně snaží osvobodit si paže. Eljo se zvedl na nohy a sunul se po zdi nahoru. Otočil se a poradil křesťanovi: „Nesmíš vsadit svou duši na mě.“ Pohlédl k nebi a znovu se obrátil ke svým řetězům.

Křesťan se zvedl na nohy. „Sázka je jen tehdy, když ji někdo může prohrát. Já bráním Pána Všemohoucího, takže ji prohrát nemohu. A protože jsem zachránil další duši před lidmi, jako jste vy, Bůh v této situaci vyhrál.“ Křesťan se ušklíbl.

„Už žádné triky, můj dobrý Alfe.“ Seveřan se vysmál Lazarovi a mrkl. „Přijď, slunce, je Odinův. A ty budeš jen popel a prach.“

Rachot brnění se stupňoval v řev, když vojáci obklíčili hřeben jámy s nataženými kušemi připravenými k útoku.

„Všichni dolů!“ zakřičel voják. „Dole, hned!“ Lazar a křesťan skočili na podlahu jámy.

Seveřan se zamračil a pevně se přitiskl zády ke zdi. Voják zařval: „Všichni vězni v bezpečí!“

Cink! Vrz! Železné dveře jámy se doširoka rozlétly a vychrlily ven proud ozbrojených strážů. Většina z nich přitlačila křesťanské a pohanské vězně ke zdi, zatímco jiní se hemžili kolem Lazara.

„Na nohy! Hned!“ Rychle vyprovázeli Lazara železnými dveřmi. Klopýtal vírem brnění a mečů a dolů podzemní chodbou lemovanou pochodněmi, pikinéry a lučištníky. Dveře jámy se za ním s bouchnutím zabouchly a chodbou se ozval hlas: „Dveře jámy zajištěny!“ Stráže provedly Lazara podzemním bludištěm klikatých zatáček.

Jeden z jeho doprovodu vykřikl: „Stůj!“ Vojáci ho otočili ke dveřím a pevněji mu sevřeli řetězy. „Pojď dovnitř.“ Lazarus poslechl. Dveře za ním cvakly a ozvěny mumlání a šustění kovu slábly s odcházejícími vojáky.

Vzduch visel hustý – chladný jako krypta, slabě sladký rozkladem starého vosku a vlhkého kamene. Prohlédl si temnou obdélníkovou místnost. Uprostřed podlahy stál dlouhý, hrubě opracovaný stůl a po jeho stranách stály dvě stejně dlouhé lavice. Na opačných koncích stolu hořely v miskách dvě svíčky, přičemž bližší voskový sloup hořel vysokým plamenem, který vrhal kolem své základny tančící kruh světla. vzdálenější svíčka nevrhala žádné světlo, nicméně z jejího knotu vyzařovala slabá červená záře. A pod vířící spirálou kouře, na podlaze a v protějším rohu, se rozvalovala hrubá slaměná matrace. V protějším rohu zahlédl něco, co vypadalo jako plochá krysa, ležela osamoceně a většinou rozkládala se. Lazarus sklouzl po zdi a zaškrábal řetězy o kameny. Zhroutil se na matraci a odevzdal detaily svého současného omezení nekonečné říši snů.

~*~

Přesto na okamžik, který se zdál být jen prchavým, jeho sny prchly a dveře se doširoka otevřely – a s nimi i jeho oči. Náhle se převalil a posadil se, mhouřil oči na záplavu jasného světla, která se valila dveřmi. Dva sluhové vešli se sedmipatrovými svícny a postavili je na stůl. Když odcházeli s vyhořelými svícemi, dovnitř se vydala řada vojáků, kteří se podél protější zdi řadili. Vstoupilo několik dobře oblečených mužů, následovaní poměrně velkým a útlým plešatějším biskupem středního věku, oblečeným v plném oděvu. Vyměnil si pohledy s Lazarem, jeho líné oči snad svědčily o ostražitém, nebo dokonce neochotě. Za ním stráže zavřely dveře a zaujaly svá místa, aby je zajistily.

Písař se zastavil před stolem a upřeně se zadíval na Lazara, než se obrátil k biskupovi.

„To je vážně ďábel. Podívejte se na něj – zuby – uši – a s křídly netopýra.“

„Nejsem ďábel,“ namítl Lazar.

Biskup opravil písaře. „Neobviňujte ho bezdůvodně – neudělal nám žádnou škodu. Brzy to zjistíme.“

Písař, biskup a ostatní se záměrně pohybovali po místnosti, zatímco Lazarus si prohlížel nervózní tváře vojáků. V řadách se ozval kovový cinkot a atmosféra byla poznamenána vánkem vzduchu, který nesl sladkou vůni čerstvého potu, spáleného loje ze svíček a shořelých knotů. Písař si odfrkl a posadil se ke stolu s kalamářem, brkem a svítkem pergamenu. Lazarus vstal. Neklidní strážé sevřely zbraně, když Lazarus přistoupil ke zdi. Písař rozvinul papír, vytáhl brk z...

No, přehodil ho přes rameno a položil ho na papír. Ostře se podíval na Lazara a zhluboka se nadechl.

„Máš jméno?“ zeptal se ho písař.

„Lazare. Lazare Gogu.“ Brk něco načmáral.

„Co nyní vyznáváš, Lazare Gogu, bude zaznamenáno jako pravda. Přísaháš nyní, že před Bohem a Jeho Svatostí vyznáš pouze pravdu?“

„Říkám pravdu.“

„Dobrá tedy. Komu sloužíte? Kterému Pánu a Králi?“

Odpověděl písaři: „Sloužím svému Pánu Bohu a Králi.“ Pochybovačně se rozhlížel kolem.

„Možná se zeptám jinak,“ prohlásil písař, „komu přísaháte věrnost – které šlechtě a zemi?“

„Jsem muž Boží. Slibuji věrnost Jemu, Jeho Svatosti a Církvi.“

Biskup se usmál a vystoupil. „Dobře. A věříte v jednoho všemohoucího Boha, který je Otec, Syn a Duch svatý?“

„Ano.“

Pisár přestal psát, vzhlédl a zvedl obočí. „Takže se považujete za člověka – a za Boha?“

„Ano.“

„Muži nemají křídla,“ odpověděl sarkastickým tónem. „Přesto mi řekněte, umíte vůbec létat?“

„Ano.“

Pisár se ho při psaní znovu zeptal: „A jak daleko dokážeš najednou uletět?“

Lazar odpověděl. „Půl večera, než si budu muset odpočinout.“ Brk však ztuhl a písař se s

pochybovačnými očima a sevřenými rty opřel. Několik strážných s doširoka otevřenými očima mumlalo.

„Mlčte všichni.“ Biskup je opravil. Otočil se k Lazarovi. „Lazare, věříš v Krista, narozeného z Panny Marie, který trpěl, byl vzkříšen a vystoupil do nebe?“

„Ano.“

„Dobře.“ Kněz přecházel po sále a přikyvoval. „To je dobré.“

Písař se zeptal: „Povězte mi o svých rodičích. Kdo jsou a kde jsou teď?“

Lazar se zavrtěl a vrhl na biskupa neklidný pohled.

Biskup se otočil k písaři a mávl rukou. „Neotálme dál; položme si jinou, důležitější otázku.“

„Dobře.“ Písař protočil panenky a pokračoval další otázkou: „Zabil jste někdy nebo jste byl v bitvě?“

„Žádný.“

Namočil brk, zatřásl s ním a prohlížel si Lazara. „Nikdy jsi nezabil? A přesto máš zuby jako pes. Řekni mi, jíš maso?“

„Mám. Co tím myslím –“

Písař ho přerušil. „Říkáš, že jsi nikdy nezabil?“ Opáčil Lazara a předstíral směs obav a zmatku.

„Ale aby člověk mohl jíst maso, musí pro něj zabít, že?“ A s nenápadnou obviněním namířil brk na Eljo. „Mohlo by být možné, že teď lžeš před touto radou?“

„Slyšte, slyšte.“ Biskup jemně mávl rukou a zarazil písaře. „Není třeba zmatku. Ať mluví.“

Lazar se přiznal. „Zabil jsem divoká zvířata, ale Boží přikázání na mě neplatí. “
zvířatům! Měl jsem hlad a neměl jsem chleba!“

Písař zvedl obočí. „Ne – chleba?“

„Žádné. V lese jsem nenašel žádné obilí. Bez obilí neumím upéct chléb.“

„Takže rád jíš chléb?“ načmáral písař.

„Ne, nemám rád chléb.“

Zákoník se zastavil a povzdechl si. „Proč jsi tedy ve jménu Jeho svatém chtěl péct chléb, když chléb nemáš rád?“

Biskup si odkašlal a přistoupil k němu s prsty sepjatými pod velkým břichem.

„Věříte, že chléb a víno při mši, kterou vykonávají křesťanští kněží, se božskou mocí proměňují v tělo a krev Kristovu?“

„Ano.“

„Vynikající odpověď.“ Biskup s lstivým úšklebkem si zamnul ruce a otočil se k písaři, který seděl nehybně. „Zaznamenal jste jeho odpověď, že?“

Písař odpověděl: „Přesto, pokud vám to vyhovuje, rád bych se ho zeptal –“
„To by se mi nelíbilo,“ biskup se těžce opřel o stůl a napomenul ho, „teď..“
„Zaznamenejte si jeho odpověď.“ Luskal prsty a ukázal na pergamen.
„Jak si přejete.“ Písař se zamračil, ale namočil brk a poslechl. Biskup se s potěšeným výrazem otočil zpět k Lazarovi.

Písař koktal, navenek úzkostlivě, když položil další otázku. „A kolik dalších je takových jako vy – ehm – létající muži?“
„Ale ano,“ vmísil se do řeči příjemný biskup, „létajících mužů tu určitě bude víc.“
„Kolik jich je ještě a kde by teď mohli být?“ Sevřel rty v dychtivém očekávání.

„Nevím. Jsem sám.“

„Jste tu jen jeden?“

„Žádného jiného jsem neviděl.“

„Rozumím.“ Kněz se zamračil, pohladil si největší bradu a zároveň odhodil své zklamání k podlaze.

Z pergamenu písař nahlas přečetl další otázku: „Víte, jak používat čepel, luk nebo zbraň jakéhokoli druhu?“

„Kdysi jsem si vyrobil nůž z kosti – na řezání kůží a masa,“ nabídl Lazarus.

Biskup přistoupil k Lazarovi a zapátral mu v očích. Zahlédl Lazarův modlitební kříž a odsunul přečnávající články řetězu, aby si ho lépe prohlédl. „Kde jsi to vzal?“ Naklonil se blíž a pokračoval v prohlížení, těžce oddechoval, jak to často dělávají sebestřední tlustí muži.

„Byl to dar od mého – od jednoho mnicha – jeho modlitebního kříže.“

Obézní kněz ho válel ve svých bledých a jemných prstech, které zdobily klobásky, a zkoumal jeho opotřebované rohy. „Ano. Jen mnich by mohl takhle setřít modlitební kříž. Věřím ti, Lazare.“ Biskup na něj nenápadně mrkl a otočil se ke strážím. „Viděl jsem toho dost. Odvedte je.“

Písař vstal a zabořil brk do kalamáře. „Možná bychom neměli jednat ukvapeně.“

Jak si můžeš být jistý, že to neukradl vězni, když byl v jámě?“

„Ach, jsem si docela jistý, že ne,“ odpověděl biskup. Zatáhl za vrstvy řetězů, které pevně připínaly náhrdelník k Lazarově hrudi. „To, že pod těmito řetězy ležel kříž, mohlo znamenat jen to, že ho nosil ještě předtím, než byl spoután. Dáblové nikdy nenosí kříže.“ Kněz pak promluvil k celé místnosti a ukázal na Lazara. „To není žádné ďábelské potomstvo; to je létající muž; to je létající křesťan.“

muž – a jeho jméno je Lazar. A jako biskup této provincie si ponechám autoritu v této záležitosti a neuslyším o něm žádné zmínky o opaku.“

Obešli stůl a písař zašeptal biskupovi: „Mohu s vámi promluvit? “

kývl hlavou do vzdáleného prázdného rohu místnosti. Lazarus nastražil uši, když v zdánlivém soukromí Písař zašeptal své obavy biskupovi. „Každý ďábel by věděl, jak na kteroukoli z těchto otázek odpovědět . A vypadá to, že to nebylo stvořeno Milostí nebo ve Světle Božím. Možná by bylo moudřejší zvážit, zda tyto...“

Kněz ho přerušil. „Možná by bylo moudré zvážit toto: Pokud narušíte tuto delikátní chvíli, lord D'Alcicourt vám nasadí ty okovy.“ Otočil se a štěkl na vojáky. „Neslyšeli jste mě? Okamžitě odstraňte ty špinavé okovy!“

Tři strážníci vyskočili a svlékli Lazara.

Písař si odfrkl a sbíral si věci, když ho Lazar oslovil: „Jsem létající muž.“

Písař ztuhl a vrhl zrak na biskupa, kde spatřil jeho pronikavé oči, které na něj upíraly zrak. Znovu obrátil pozornost k Lazarovi, strnulým úsměvem odpověděl: „Ano, to jste – to jste.“ Kradmo letmo zahlédl nyní spokojeného kněze, než se s roleným pergamenem a kalamárem násilím vytratil z místnosti.

Lazar se knězi lehce uklonil. „Jsem vám zavázán. Děkuji vám.“

„Ano, jsi. A možná bychom si o téhle drobnosti mohli probrat později, v mém soukromí.“

„Kavárna,“ zašeptal a pohladil Lazara po paži. Jeho úsměv se změnil v tvrdé obočí a vysokou bradu. „Nicméně ještě nejste svobodný. Lord D'Alcicourt vás brzy přijme.“ Biskup se otočil a promluvil k vojákům. „Tady jsme skončili.“

Místnost se vyklidila, dveře se zavřely a Lazarus se posadil na lavičku. Zcela špinavý, s vlasy zacuchanými krví, si ošetřoval řezné rány a modřiny pod dvěma jasně hořícími svícníky.

Uplynula značná doba, než se dveře znovu otevřely a vešly dovnitř služebnou středního věku a její tři mladší služebné. Obézní žena byla téměř stejně vysoká jako Lazar a její značná postava dokázala snad téměř zcela zastínit skromnou přítomnost. dívek, které se za ní řadily. Pod prsy nesla velký, přeplněný podnos, plný mýdel, mastí a různých hygienických potřeb. Zastavila se a prohlédla si Lazara, který seděl na lavici na vzdáleném konci stolu.

Lazar vstal a uklonil se.

„Takže vy jste ten význačný létající muž?“ zeptala se. „Lazarus, že?“

„Jsem Lazarus Gogu,“ nabídl.

„Viděla jsem už zdravé krysy – jsi odporný,“ zafuněla a přešla na konec stolu . „A cítím tě i odsud.“ Zatímco vykládala obsah tácu, zjistila, že služebné se stále nepohnuly, jen stály a zíraly na něj přes místnost. Jedna z nich svírala vědro s horkou vodou, druhá svazek složených látek a poslední nesla čisté oblečení a boty.

„Tak pojďte sem,“ napomenula je, „mistr Lazar vás nekousne . Je křesťan.“ Vyskočili ven a položili svůj obsah na stůl, zatímco si ho prohlíželi. Usmál se, přikývl a oni mu úsměvy opětovali.

Vrátila se ke stolu a pustila se do míchání mastí. „Mistře Lazare, můj pane, nechtěl jsem ti ublížit a zuří kvůli tvému špatnému zacházení. Od té doby jich mnoho zatkl.“ Mohu vás ujistit, že my vesničané jsme se na tom nijak nepodíleli. Ti, kteří se shromáždili u bran, pocházeli z jiných částí provincie – stávají se troufalými, protože vědí, že armáda lorda je příliš malá na to, aby prosadila vládu nad jeho územím.“

„Přesto si lord D'Alcicourt stále přeje se mnou mluvit, že?“ zeptal se Lazarus.

„Vskutku. A teď, kdybyste laskavě odstoupil sem.“

„A on ví, kde jsem?“ zeptal se Lazarus a obešel stůl.

„To ano. Jste zavřený pro vaši ochranu, mistře Lazare. Trvá na tom, abyste...“

„Bud' s ním zacházeno jako s jeho vzácným hostem.“ Popadla ho za paži a posunula ho přímo za sebe.

„Postav se sem.“ Stáhla ze stolu vědro s mýdlem a hodila mu ho k nohám.

„Mohu s ním teď mluvit?“

Prohlédla si ho a zasmála se. „Jsi špinavý – a rozhodně nejsi v takovém stavu, abys usiloval o audienci u mého Pána. Musíš risknout koupel. A teď se do toho pustíme. Vylez z té kůže.“ Žena se otočila zpět k podnosu, zatímco ho služebné obklopovaly a našlapovaly lehkým krokem jako andělé. Každá z nich vytáhla z kbelíku namýdlový hadřík a vyždímala ho.

Lazarovi se vytřeštily oči. Odstoupil od nich. „Svléknout se? Hned teď?“

„Přejete si vidět pana, že?“ zeptala se ho přes rameno.

„Ano, přesto bych raději ...“

„Ale klid. Vychovala jsem pět synů a každému z nich jsem řekla: ‚Nemáte nic, co bych už neviděla.‘ A teď se svlékněte, abych vás mohla pro pana umýt. Mám rozkaz – buď si svléknete ty špinavé kůže, nebo to mám udělat za vás.“ Znovu uzavřela otevřené lahvičky s mastí a vrátila je na tácu. „Očekává, že budete vydrhnutá. A ty ty kůže nepotřebuješ, protože pane, poskytl čisté oblečení a boty. Budeš vypadat –“

Za ní služebná zalapala po dechu. Další si odfrkla a zasmála se a žena je vynadala. „Takové chování nebudu tolerovat!“ Otočila se k nim a pokračovala v poučování: „Pokud –“

Přesto zahlédla Lazara, jak tam stojí naprosto rozpačitě.

„Ach jo!“ zašeptala s rukou na tváři, když všechny oči hypnotizovaly Lazarovy výjimečné rysy.

Odkašlala si a štěkla na své služebné: „Tak co? Do toho!“ Vběhly k němu, hodily na něj mýdlové hadry a drhly ho. Žena mu umyla vlasy, pak přinesla plechovku masti a hadrem mu přetřela ránu na čele. Ošetřovala ji. A zatímco se služebné myly, starala se i o menší rány na jeho hlavě.

„To bude stačit.“ Položila mast na stůl a otočila se zpět s čistým hadříkem . „Hlubší rána zanechá jizvu, ale přežiješ.“

Žena mu zaklonila hlavu a umyla mu krk. „Vy se rozhodně holit nemusíte , pane Lazare.

Nenarostly vám vlasy jinak než na hlavě?“

„Žádný.“

„A mají všichni létající muži uši a zuby tak dlouhé jako ty?“

„Nevím. Žádného jiného jsem neviděl - Au!“ Lazar se napjal.

„Ale buď klidný, neublížím ti.“

„To jsou oni,“ připustil a bručel ke stropu.

Sklopila zrak na vrcholky tří hlav, možná se shromáždily v šibalství. „Lilita! Holky, ještě jste neskončily?“

Všichni tři vyskočili na nohy a usmáli se. „Ale ano, mami.“

„Tak odsuňte vědro a vydrhněte mu zadek.“ Žena mu pustila hlavu a umyla mu ramena. „Zvedněte ruce. A kdybyste laskavě roztáhl ta křídla, mistře Lazare, můžeme je vyčistit i zevnitř.“ Poslechl ho; zalapali po dechu; přesto koupel pokračovala.

Konečně ho žena osušila a napudrovala. Zvedla bílou košili s volánky, rozříznutou na zádech uprostřed. „Nechala jsem ti místo na křídla, ale oblékání by mohlo být... “

„To je ale trochu náročný úkol.“ Přesto mu sklouzlo přes křídla a dokonale se srolovalo na místo. „Skvělé. Upravila jsem ho trochu menší. Použila jsem velikost mého nejstaršího syna, aby ti to padlo. Byl to taky velký chlap.“ Zapnula si ho vpředu.

„Tohle je jeho košile?“ zeptal se Lazarus.

„Ale ne.“ Zasmála se. „Nikdy nenosil takhle krásné oblečení.“ Narovнала mu límec. „Přesto je teď mrtvý.“

„Co se mu stalo?“

Sevřela rty. „Zabil ho ten netvor, lord Hugon - samotný ďábel.“

Vzala od jedné z dívek černé kalhoty a dala mu je. „Jeho armáda přepadli vesnické pole a zabili mého manžela, mých pět synů a mé dvě dcery. Bojovali statečně – a přesto se Hugonově armádě nemůžeme rovnat.“

„Proč je zabil?“

„Protože je to netvor. Ale dost – co se stalo, to se stalo.“ Podala mu pár černých bot. „A teď si je obujte.“ Otočila se ke stolu a ona i její služebné si posbíraly své věci.

Zády k Lazarovi promluvila: „No, umyli jsme tě mýdlem a vodou, smyli z tebe krev a namazali tě mastí. To je vše, co jsme mohli udělat.“

Znovu naplnila ták a přikázala jedné z dívek: „A přineste ty kůže.“

„Ano, mami.“

Nadechla se jako tlustá žena a zavolala na něj. „Ne, mistře Lazare, vy nejste létající muž.“

„Jsem,“ trval na svém Lazarus.

Otočila se a prozkoumala jeho oči. Pak si dala ruce v bok a obdivně se usmála. „Ne. Teď jsi na tom jako létající princ. A můj Pán by z tebe měl být docela nadšený, stejně jako já.“ Lazarus se uklonil a usmál se.

„Tak, děvčata, pojďme si všechno sebrat. Naše je hotová.“ Žena odnesla svůj podnos ke dveřím a zaklepala.

Lazar za ní zavolal: „Jsem ti dlužník. Děkuji ti.“

„Ne, nejste, pane Lazare. Uplynuly dvě sezóny od doby, kdy jsem byla naposledy matkou svých synů. A jen ovdovělá matka si dokáže vážit takových okamžiků.“ Slabě se usmála a zahleděla se na podlahu, možná si jen ukrást pohled na uplynulé sezóny. Přesto se dveře otevřely a strážný je nechal projít. „Sbohem, pane Lazare,“ zavolala, když se za ní vlekly její tři obtížené služebné.

„Ano, mami,“ odpověděl Lazarus s úsměvem a mával rukou jako malý chlapec, i když se dveře s cvaknutím zavřely.

Konečně Lazarus obešel stůl se skloněnou hlavou a rukama sepjatýma za zády a přecházel dovnitř. podoba přemýšlivého okřídleného šlechtice. Občas ostražitě pohlédl po zdech a nastražil uši, možná v nějaké podvědomé snaze rozeznat ten prozrazující zvuk příchodu pekla – někdy charakterizovaný něčím, co by mohlo znít jako bzučení mnoha kobylek.

Během svého velmi krátkého pobytu si rychle začal nelíbit zdi a místo toho toužil po alternativním bezpečí otevřeného prostoru – věčných nebes. A ačkoli byl pod ochranou pána

Lazar, vážený host, zůstal vězněm ještě vyššího vládce. Ztratil se ve světle svíček – v hlubokých úvahách – s plným vědomím, že nemůže riskovat opuštění místnosti, protože už nad zemí vládlo denní světlo – spalující slunce sloužilo jako jeho hlavní strážce brány.

Mezitím ho však, v bezpečí před pekelným vozem nebes, hlodaly naléhavější starosti . Především, jak by vysvětlil lordu D'Alcicourtovi, nebo ostatně kterémukoli bohabojnému křesťanovi, že je zcela bytostí stvořenou pro noc, a přesto si zachoval svůj obraz křesťana, stvořeného ve světle Božím? Mohl se také jen modlit, aby ať už pro něj lord D'Alcicourt měl jakýkoli úkol , nebyl hříšným činem a nenařizoval denní světlo. Pokud je úkol tak jednoduchý, pak jakmile bude splněn, mohl by být opět na cestě do Cancelli, aby přivedl bratra Salvitina a splnil jeho slib pomoci uzavřít Gatestone.

Z prázdného žaludku, který ležel dlouho prázdný jako vykuchaná hrobka, však vykřikovaly bolesti hladu . Otočil se ke dveřím a pátral nosem ve vzduchu. Zpočátku slabý, ale zápach zesílil natolik, že potvrdil aroma pečeného vepřového masa. Hlasy se ozývaly vnější chodbou. Dveře se prudce otevřely.

V řadě služebnictva stála řada služebníků, každý s kouřícím talířem. Lazar se opřel o zeď, když se sbíhali ke stolu a naplnili ho stříbrnými talíři v hostině hodné krále. Pečené vepřové a pepřové opepřený páv, rybí filety, křehké telecí a grilované hovězí maso a pečené kuřecí a zvěřinové steaky soupeřily o místo na přeplněném stole. Vařená vejce a syrové kostky zdobily pokrmy. Ovoce plnilo tácy vedle misek přeplněných ořechy. Džbán vína stál nabobtnalý. Celkově se stůl proměnil v rozlehlou koláž a kulinářské mistrovské dílo.

Služebníci se jeden po druhém uklonili a usmáli se na Lazara, než odešli z místnosti. Nakonec Hubený starší sluha prostřel prostírání. Zvedl pohár a naplnil ho vínem.

„Bude hostina?“ zeptal se Lazar.

„Vskutku; váš, pane Lazare. Potřebujete ještě něco?“ Zdálo se , že je docela veselý . Přejel rukou po celém stole. „Zdá se vám vše podle libosti?“

„Ale ne.“ Lazar zavrtěl hlavou, svraštil obočí a pečlivě si prohlédl hostinu. zahlcena jeho extravagancí. „To je příliš mnoho. Zemřu. Musím to všechno sníst?“ „To rozhodně ne,“ zasmál se sluha. „Jezte jen to, co chcete, pane Lazare. Pokud se vám to líbí, vaše místo čeká.“ Ukázal na talíř a pohár, zdánlivě utopené.

okolním nádobím.

Lazar se přiblížil k určenému místu a stěžoval si: „Ale tolik. Je toho dost pro mnohé. Možná bys mohl dát najíst i ostatním, aby se to nezkazilo.“

„Ale to se nezkazí, pane Lazare.“ Sluha se ušklíbl. Pohlédl přes stůl.

„Zítřka budeme všichni hodovat kvůli tobě. Můj pán je v dobré náladě a slaví. Až se dosyta nasytíš, zbytek je slíben všem hradním služebníkům.“

„Co slaví?“

„Oslavuje tě, mistře Lazare.“

„Já? Proč?“

„No, o takových věcech nesmím diskutovat, i kdybych mohl předpokládat jeho důvody. Mistře Lazare, potřebujete ještě něco?“

„Já... ne. Děkuji vám, pane,“ zamumlal. Usmívající se sluha odešel a nechal Lazara, aby se modlil nad svým talířem.

A za okamžik, poté, co políbil svůj modlitební kříž, se Lazar zaplnil kolem stolu a naplnil si talíř porcemi každého masitého pokrmu. Vychutnával si každou porci – nikdy za celý svůj život v opatství si nepředstavoval, že by se účastnil tak skvělé hostiny. Při večeři se soustředil na své katakombní dny jako chlapec – na mnohokrát, co... Jeho otec stál na stráž u dveří, zatímco on jedl misky křupavého chleba, které doprovázely ty malé kousky masa nebo sýra, jež se mu podařilo proklouznout z kuchyně v refektáři – z mnoha skriptorií, které tajně četl a které popisovaly krále, pány, hrady a fantastické hostiny – z vykradení se z postele a vplížení se do vinného sklepa, aby nachytl nějakého lstivého tlustého mnicha v nejlepší náladě. Lazarovi se to všechno zdálo jako události z posledních večerů. A v navenek hořkosladkém smyslu měl pocit, jako by ho všude obklopovala Odinova veselá nálada.

Teprve tehdy našel původ ducha vedle svého talíře v podobě plného poháru vína. pokynul mu známými, ale starými slovy: „Už nepij vodu, ale trochu vína užívej, kvůli svému žaludku a svým častým neduhům.“ Vzpomínka na Odinův srdečný smích mu rezonovala v mysli. Vzal si pohár, usrkl z něj a mlaskal si. Pak se mu po tváři rozlil pomalý úsměv. Otočil pohár, vypil ho a povzdechl si. Pak se podíval ke stropu a oslovil Odinova ducha: „Chutná lépe, než voní.“ Nalil si další pohár a utrl paví nohu.

Zatímco soukromá hostina pokračovala, Lazar poklepal na džbán, zapil téměř každé sousto masa vínem a s každou chvílí se rozveselil.

Nakonec se zasmál nad ničím a zapojil se do otevřeného dialogu sám se sebou a s jídlem.

Lazar byl opilý.

„Teď chápu, proč jste se tak smál, když jste byl ve sklepe.“ S úšklebkem na zubech připálil strop. „Tobě, mnichu Odino, jenž jsi v nebi. Je psáno: A nikdo, „Když se napil starého, hned touží po novém, neboť říká: Staré je lepší.“ Znovu si nalil. svůj pohár, zvedl zbytek paví nohy a skutálel se dozadu, z lavičky na podlahu. Víno mu postříkalo košili, promočilo ji do fialova a pohár se odkutálel do rohu místnosti. Stále svíraje velkou paličku, převalil se na bok a opile se zasmál.

Lazarus hledal svůj pohár a zahlédl ho v rohu vedle něčeho, co vypadalo jako plochá rozkládající se krysa. Oslovil krysu: „Nevypadáš dobře, příteli; šlápl na tebe bratr Clodius?“ Ušklíbl se a odfrkl si, nešikovně se opřel o jednu paži. „Pane Kryso, věděl jsi, že jsem létající muž?“ Lazarus líně nastražil uši, jako by čekal odpověď. „Takže ty se k létajícím mužům nevěnuješ?“ Nastalo ticho. „Tak si do toho kousni,“ namířil paličku směrem ke kryse, „musím trvat na tom, abys něco snědl. Vypadáš trochu – hubený.“ Zasmál se a blábolil nesmysly.

Lazarus se částečně vzpamatoval a pokusil se vstát, ale znovu upadl. Zamumlal: „No, pane Kryso, když už to musíte vědět, jsem muž – moucha – ehm – létající –“ S námahou se postavil na nohy a zasténal: „Nemůžu – vstát –“ Konečně se zapřel o stůl a bezvýrazně hledal po zdech. „Já jsem – muž – moucha? Muž – moucha – Proboha.“

Konečně se znovu postavil na nohy a klopýtal po dlouhé straně stolu, opíral se o ni a kymácel se v opileckém opojení. Přimhouřil oči a s rozpačitým výrazem se rozhlédl kolem, zdánlivě zmateně věděl, kde se právě nachází. Jeho pohled pak spočinul na protější zdi, kde v jeho naprostém opojení kameny jako by dýchaly – nadzvedávaly se dovnitř a ven. Zvedl paličku a odrazil ji od zdi. „Možná bys mohl oživit i tohohle?“ Postavil se a vynadal zdi: „Já tě nepovolal.“ Opravdu věděl, že zed zůstává nehybná – že jediné, co dýchá a nadzvedává se, je jeho opilý já – přesto nedokázal odolat pokušení improvizované urážky, jakmile ho napadla. Odfrkl si a spadl na podlahu, zíraje do prázdna.

Lazarus se náhle trhl, když se ozval známý zvuk zesílený – zvuk jako něco, co by mohlo

připomínaly blížící se roj kobylek. Škrábal se pod stůl s očima upřenýma na patu protější zdi, která zůstala nezměněna, i když hluk náhle utichl. Ve stínech pod stolem otočil hlavu k protější zdi a zahlédl pár bosé nohy s černými drápy podobnými drápům. Ostré špičky dlouhých zahnutých nehtů rovnoměrně spočívaly na kamenné podlaze.

„Proboha!“ zalupal po dechu a třásl se hrůzou.

„Ano, drahý létající muži,“ ozval se tichý hlas mnoha žen najednou, „jsem tvůj drahý Bůh.“ Nohy obešly stůl a zabořily se pod lavici, tak blízko, že na ně mohl položit nataženou ruku. „Co si s tebou mám teď počít, mistře Lazare? Zdá se, že nevíš, jak správně zemřít.“

„Je to tak těžké pochopit, že tě to musím učit jen já?“ Lazar stále mlčel, sledoval nohy, které se nepravdělně procházely po obvodu stolu a občas se zastavily, než se znovu pohnuly.

„Tvoje hostina je oltář překypující smrtí. Podívej se, co jsi jim udělal – bezhlavé, beznohé, vykuchané a rozčtvrcené, spálené, uvařené a roztrhané. Slyšíš jejich křik, mistře Lazare?“

Lazarovi se náhle udělalo nevolno, chytil se za žaludek, jen aby zjistil, že se mu opakovaně zvedá. „Snědl jsi je. Slyšíš jejich bolest?“ Přemožen křečemi si lehl na boku a kolébal břicho, o kterém cítil, že se mu každou chvíli roztrhne. Pak to uslyšel: tiché výkřiky vycházející z jeho žaludku – jako smíšené pištění mnoha umírajících myší.

„Víš, proč křičí, mistře Lazare?“

Lazarus se otočil tam, kde naposledy stály jeho nohy, ale ty už byly pryč. Otočil se zpět a uviděl Lucifaelovu tvář vznášející se nad jeho, černé oči hořící. Ležel zkamenělý.

„Protože jsi odmítl jíst chléb! Místo toho jsi snědl je!“ zavrčela. „Snědl jsi jejich duše, Eljo!“ Vytáhla jeho starý nůž na stahování kůže z naostřené kosti a jemně mu čepelí přejela po tváři a rtech. „A teď si lehni na tenhle stůl!“

Jídlo se rozházelo a talíře rachotily po kamenných dlaždicích vedle jejích nohou, zatímco širokými a rozvážnými mávnutími rukou uklízela stůl – kdysi elegantní a vznešená šlechtická hostina se nyní zredukovala na pouhé nerozeznatelné a nechutné hromady na špinavé podlaze.

V mžiku stála před stolem, kde naposledy spatřil její nohy. „Pojd! Lehni si na stůl; vzkřísíme je – vdechneme jim nový život! A teď vstaň!“

Lazarus se pod stolem třásl, když zíral na její dlouhé černě nalakované nehty na nohou.

„Vstaň, mistře Lazare!“

[Konec kapitoly 14]

Toto literární dílo vzniklo

výhradně s věnováním

Edgar Allan Poe (1809—1849)

— Kéž jeho odkaz žije dál v nás všech —

~[GothicNovel.Org](https://www.gothicnovel.org)~